

regne Lovens Beskyttelse og Hjælp". Dette er netop det, der vil være det høist Betænkelige for Tilstanden paa Samsø, naar den Mening maatte rodfæste sig der, at de ikke paa Grund af den formelle Ret kunne komme nogen Veie med det, som de mene, er deres virkelige reelle Ret, og som de kunne see er deres historiske Ret, og jeg troer, at Regeringen har al Opsporing til at vise dem idetmindste den Smødekommen i deres Bestræbelser for at naae til deres Rets Auerkjendelse, at den giver dem de Rettelser, som det er den muligt. Med disse Bemærkninger skal jeg slutte denne Forespørgsel, som jeg har givet den almindelige Form, om den høitærede Indenrigsminister agter at foretage Skridt, for at fremme Ordningen af Eiendoms-Forholdene paa Samsø, men under hvilken jeg derhos har præciseret nogle bestemte Beggæringer paa Samsøingernes Vegne, nemlig, at der maatte gives dem Cumulationsbevilling under deres Proces, Hjælp til at fremskaffe de Documenter, der ere nødvendige, samt en Commissions Medsættelse i deres Sager. Da Afgjørelsen af disse Spørgsmaal formelt hører under Justitsministeren, vilde maaskee den høitærede Justitsminister derpaa kunne meddele mig Svar.

Justitsministeren: Det forholder sig ganske rigtigt, at Besvarelsen af denne Forespørgsel efter den Maade, hvorpaa den nærmere er bleven bestemt, i det Væsentligste hører under Justitsministeren. Der er et Punkt i Forespørgslen, om hvilket jeg ikke tør udtale mig med nogen Bestemthed, da jeg ikke ret veed, hvad det angaar; jeg sigter til den formeentlige Nægtelse af eller Uvillighed til at fremskaffe Documenter, der kunne tjene til at oplyse den formeentlige Ret i dette Tilfælde. Jeg veed ikke, hvem der har nægtet dette, og jeg kan altsaa ikke have nogen Mening om, hvorvidt det vilde være muligt at fremvinge eller fremskynde en Ublevering af de omtalte Documenter til Afbenyttelse; men forsaavidt

der ikke er nogen retslig Hindring derfor, antager jeg, at enhver Myndighed vil lade det være sig magtpaaliggende at skaffe saadanne Documenter frem, naar de ere at finde. — Om selve Retsspørgsmaalet skal jeg selvfølgelig ikke udtale mig paa dette Sted, saameget mindre som dette, hvad ogsaa den ærede Forespørger bemærkede, allerede er gjort til Gjenstand for Domstolenes Afgjørelse, eller idetmindste indbragt til en eventuel Afgjørelse af disse. Derimod er der to Punkter, som udtrykkeligt lleve nævnte af den ærede Forespørger, nemlig Meddelelsen af en Cumulationsbevilling og Medsættelsen af en Domscommission, hvorom jeg skal fremsætte nogle Bemærkninger. Disse Punkter ere, som det rigtigt blev bemærket, for omtrent et Aar siden gjorte til Gjenstand for et Andragende, hvilket af den daværende Justitsminister blev afflaaet. Det er selvfølgelig ikke mig muligt officielt bestemt at angive de Grunde, som bevirkede dette Afslag, men med Hensyn til Cumulationsbevillingen skulde jeg dog antage, at Afslaget nærmest grundede sig paa, at det blev oplyst, at de forskellige Sagsøgeres Paaastande i Virkeligheden støttede sig paa et forskjelligt Grundlag. De støttede sig for en stor Deel paa Skjøder og andre Documenter; men disse vare af forskjelligt Indhold, idet nogle indeholdt en Clausul, som ikke fandtes i andre, og da Søgsmåalsgrunden altsaa ikke var den samme i alle Sagerne, har man derfor vistnok antaget, at det ikke vilde være til nogen Nytte, at de bleve foreneede. Det kunde i alt Fald kun medføre nogen Besparelse for de Vedkommende med Hensyn til Incaminationsgebyr og andre Retsgebyrer, men selve Afgjørelsen vilde neppe vinde derved; det kunde maaskee snarere have tilfølg, at en saaledes sammenfat Sag kunde spinde sig længere ud, fordi enhver enkelt Indsigelse, som fremkom under denne store Sag, maatte finde sin særlige Afgjørelse. Paa den anden Side vilde det egentlig, hvis der virkelig var en fælles Søgsmåalsgrund for alle Andragenderne, være tilstrækkeligt, at En an-